

Nr 1264

Av fru Segerstedt Wiberg, i anledning av skrivelse från Nordiska rådets svenska delegation med överlämnande av berättelse för rådets adertonde session.

I berättelsen från Nordiska rådets svenska delegation rörande rådets adertonde session redogörs för en rekommendation om nordiskt rymdsamarbete (8/1970). Däri rekommenderas de nordiska regeringarna att i det internationella rymdsamarbetet uppträda med en gemensam linje och skapa lämpliga former för en nordisk samordning på detta område, vidare att slå vakt om informationsfriheten i samband med utvecklingen av rymdkommunikationerna och slutligen att tillvarata möjligheterna till gemensamma nordiska projekt rörande rymden på forskningens och industrins område.

Alla punkter i rekommendationen är lika väsentliga att förverkliga. När det gäller samverkan på det internationella planet är utgångsläget särskilt gynnsamt i fråga om ett nordiskt ställningstagande till telekommunikationssatelliterna genom att Sverige från början aktivt medverkat i den FN-kommitté som behandlar frågan. Alla möjligheter att framföra gemensamma nordiska ståndpunkter i detta sammanhang bör tas till vara. Endast genom en nära samverkan och fast sammanhållning mellan världens mindre stater finns några utsikter för dessa att tillgodose sina intressen gentemot stormakterna som intar en alltför dominerande ställning på detta område.

Den dag är inte fjärran när tekniska och kommersiella möjligheter föreligger att direkt från satellit sända TV-program till mottagare på jorden. I rekommendationen betonas att man skall slå vakt om informationsfriheten i samband med utvecklingen av rymdkommunikationerna. Samtidigt gäller dock att den nordiska kulturgemenskapen måste skyddas. I annat fall kan en kulturell utarmning hota i det supermakterna helt dominerar sändningarna.

Frågan om ett nordiskt samarbete för utvecklande av rymdprojekt har fått särskild aktualitet i Sverige genom det förslag som styrelsen för teknisk utveckling framlagt om "Framtida svensk rymdverksamhet" (STU-utredning 1970: 5). Förslaget innefattar bl. a. påbörjande av ett svenskt satellitprojekt och fortsättning av ett svenskt vetenskapligt program. Genomförandet av rymdprojekt är mycket resurskrävande, och man kan därför förutse svårigheter att få fram pengar, särskilt via statsbudgeten, till att förverkliga nämnda förslag. Innan beslut fattas på svensk sida bör därför allvarligt undersökas i vilken utsträckning de föreslagna programmen kan finansieras och utföras gemensamt av nordisk industri och forskning.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Nordiska rådets svenska delegations berättelse rörande Nordiska rådets adertonde session i skrivelse till Kungl. Maj:t vill understryka vikten av nordiskt samarbete på rymdområdet, inte minst vid förverkligandet av ett svenskt rymdprogram.

Stockholm den 17 oktober 1970

Ingrid Segerstedt Wiberg (fp)